

Sebváladék mintavételének protokollja

Cél:

- Sebváladék mikrobiológiai vizsgálata, mikroorganizmusok azonosítása
- Antibiógram alapján célzott antibiotikus terápia alkalmazása

Alapvető szempontok:

- Aszepszis szabályainak szigorú betartása, a továbbfertőzés kivédése, kliens, személyzet és a környezet védelme
- A potenciálisan fertőző váladékkal kapcsolatban kerülő személy viseljen védőfelszerelést

A fertőzés terjedésének módja: kontakt→direkt: **KÉZ**

→ indirekt: használati eszközök, tárgyak

A végrehajtásban részt vevők:

- Beavatkozást végző orvos
- ápoló

Sebváladék színe állaga sebfertőzés alapján

- **Pyogen** (gennyes, purulens)
A genny sűrűsége, színe és szaga némileg jellemző a kórokozóra
  - Sűrű, sárga: Staphylococcus
  - Hígabb sárgászöld: Streptococcus, Pneumococcus
  - Zöldessárga édeskés szag: Pseudomonas
  - Barnás szín, székletbűz: E.coli
- **Putrid** (eves)
  - Genny szövettörmelégeket tartalmaz, bűzös szagú, gázbuborékokat tartalmaz: Proteus, Streptococcus faecalis, E.coli
- **Anaerob**
  - Sebváladék szövettörmelégeket tartalmaz, híg exsudatum, gázbuborékokat tartalmaz, édeskés szagú: Clostridium perfringens

Eszközök:

- Kötéscseréhez szükséges eszközök az aszepszis szabályainak betartásával
- Aerob mintavétel: táptalajos steril cső, benne steril tamponnal ellátott pálca
- Anaerob mintavétel: steril fecskendő, steril tű. Speciális tápanyagot tartalmazó légmentes eszköz
- Steril kendő
- Steril csipesz
- Steril sebészi olló
- Steril kesztyű
- Arcmaszk
- NaCl 0,9%(steril fiziológiás sóoldat)
- Bőr- nyálkahártya fertőtlenítő szer
- Veszélyes hulladékgyűjtő doboz, vesetál

Eljárás kivitelezése:

- Kliens tájékoztatása, pszichés, szomatikus előkészítése
- Terápiás környezet előkészítése

Zárt felszínű sebek:

- Tú aspiráció alkalmazása
- Fertőtlenítő kézmosás, steril kesztyű
- Bőrfelület fertőtlenítése, körkörös mozdulattal(a tűszúrás várható helyétől fokozatosan haladjunk kifelé 10-15cm-t)
- Izoláció steril lyukaskendővel
- Beavatkozás elvégzése, punkció nyerése
- Minta anaerob transzport közegbe való fecskendezése a gyártó előírás szerinti tárolása szobahőmérsékleten
- Steril sebfehérítés
- Mikrobiológiai vizsgálatkérő lap kitöltése, anyag laboratóriumba juttatása
- Eljárás dokumentálása
- Kliens megfigyelése
- Környezet optimalizálása

Eljárás kivitelezése

Nyílt felszínű sebek:

- Kötés eltávolítása
- Sebfelület fertőtlenítése, elhalt szövet eltávolítása
- Sebüreng tisztítása 0,9%-os fiziológiás sóoldattal
- Tamponnal mintavétel az elváltozás széli területeinek legmélyebb részéről
- Érzékenyebb baktériumok gyors csíraszám csökkenésének megakadályozására a vattapálcát a transzport közegbe jól belesüllyeszteni
- Szakma szabályi szerint steril kötés felhelyezése
- Steril táptalaj mikrobiológiai vizsgálatra való eljuttatása
- Eljárás dokumentálása
- Kliens megfigyelése
- Környezet optimalizálása

Drainek: a nyitott drainekből nyert váladék tenyésztési eredménye a kolonizáció miatt félrevezető lehet.

A zárt drainekből aspirált minta alkalmas a tenyésztésre.

Megjegyzés: ha a laboratóriumba való szállítás 30 percen belül megoldott a levett sebváladék mintát a légbuboréktól mentesített mintavételi fecskendőben steril tűvel lezárva elküldhető.

Seböblítés

Célja:

- Visszamaradt nekrotikus szövetek eltávolítása
- Új folyadékgyülem kialakulásának megakadályozása

Speciális szempontok:

- Seböblítés során, a hasüreggel való közvetett érintkezés során, a fertőzésveszély fokozottan fennáll
- A seböblítés elrendelése orvosi feladat, az öblítés mennyiségét, időtartamát, összetételét orvos határozza meg (ez általában 4-6 l szobahőmérsékletű 0,9%-os NaCl oldat, vagy 0,9%-os NaCl oldat Betadinnal elegyítve)
- Infúziós terápia alkalmazása protokoll szerint
- A seböblítés egy vékonyabb átmérőjű befolyó és két-három db vastagabb átmérőjű kifolyó drainen keresztül történik
- A kifolyó draineik és a drain-zsákok csatlakozásának fertőtlenítése, majd a drain-zsákok cseréje, a távozó váladék pontos mérése céljából
- A bevezető-drain végének fertőtlenítése, a rajta lévő drain-zsák eltávolítása, majd az öblítőfolyadék-szerelék steril végének hozzácsatlakoztatása
- Az első 200-300 ml-rel a draineik hirtelen átmosása, majd az öblítés sebességének beállítása
- A draineik kivezető nyílásainak, ill. a drain-zsákok telődésének figyelemmel kísérése

Dokumentáció:

- Mintavétel és seböblítés idejének jelölése lázlapon, ápolási lapon
- Bevitt és ürített öblítő folyadék mennyiségének és összetételének jelölése